

Oponentský posudek a dizertační práci MUDr. Hany Magerové „Časná diagnostika kognitivních poruch při neurodegenerativních onemocněních mozku, zejména Alzheimerově chorobě“

V Praze dne 8.8.2014

Autorka se zabývá nanejvýš aktuálním tématem – včasnou diagnostikou demencí. I když v současnosti je většina demencí nevyléčitelných, dají se včasným zahájením podstatně modifikovat, oddálit těžká stadia na úkor lehkých stadií. To platí především o Alzheimerově chorobě, ale také o demencích s Lewyho tělisky a o parkinsonské demenci.

Jsou intenzivně hledány specifické markery časně Alzheimerovy choroby, které by také byly v praxi dobře detekovatelné a nebyly by finančně příliš zatěžující. MUDr. Magerová věnovala pozornost především třem časným markerům Alzheimerovy choroby: čichové identifikaci, prostorové navigaci a rozpoznání emocí z výrazu tváře. Vyšetření byla prováděna na populaci nemocných trpících lehkou poruchou poznávacích funkcí (mild cognitive impairment), u kterých hrozí přechod do demence. Práce si vytkla za cíl nalézt ve skupině postižených lehkou poruchou poznávacích funkcí ty, kterým hrozí přechod do demence, a odlišit osoby s počínající Alzheimerovou chorobou od osob s počínajícím jiným typem demence.

Byly jasně stanoveny hypotézy: Postižení čichových funkcí není specifické pro Alzheimerovu chorobu, vyskytuje se i u jiných demencí, a to již ve stadiu mild cognitive impairment. U Alzheimerovy choroby je již ve stadiu mírné kognitivní poruchy postižení rozpoznávání emocí z výrazu tváře, což souvisí s kognitivními funkcemi, ale není postiženo rozpoznávání tváří. Porucha prostorové navigace je přítomna v časných stádiích Alzheimerovy choroby, hlavně allocentrická složka.

Výběr pacientů byl dostačující, autorce se podařilo shromáždit velký soubor amnestických i neamnestických forem mild cognitive impairment a navíc pacienty s Alzheimerovou chorobou, s behaviorální formou frontotemporální lobární degeneraci i s primární progresivní afázií a s progresivní supranukleární obrnou. Také byla vyšetřena odpovídající kontrolní skupina zdravých osob. Byl splněn časový harmonogram práce.

Výsledky práce potvrdily pracovní hypotézu: Postižení čichu není specifické pro Alzheimerovu chorobu, vyskytuje se již v časných stádiích, při mírné poruše poznávacích funkcí. Rozpoznávání výrazu tváří u Alzheimerovy choroby / amnestické formy mild cognitive impairment souvisí s psychomotorickým tempem a pozorností – je možná souvislost s kognitivním postižením. Porucha prostorové navigace, zejména allocentrické složky, se projevila u amnestické formy mild cognitive impairment, nikoli u neamnestické formy. Proto se porucha prostorové navigace, hl. allocentrické složky, ukazuje jako vhodný časný marker Alzheimerovy choroby.

Součástí dizertační práce je 6 publikací k tématu v impaktovaných časopisech, u kterých je předkladatelka hlavní autor nebo spoluautor, a 6 abstrakt z mezinárodních konferencí.

MUDr. Magerová prokázala schopnost samostatné vědecké práce, výsledky jsou přínosné a použitelné v praxi. Práce má velmi pěkný úvod s nástinem problematiky. Je logicky dělená, grafická úprava je bezvadná.

Doporučuji udělit MUDr. Haně Magerové titul Ph.D.

Doc. MUDr. Roman Jirák, CSc

Psychiatrická klinika 1. LF UK Praha